

Stóra talið av kvinnum, ið deildu hashtaggið, boðaði frá, at her var talan um ein trupulleika, ið kvinnur úr øllum mentanum, samfelagsløgum og londum kendu

#MeToo: Tvey orð sum byrjaðu eina rørslu

- Um allar kvinnur, ið hava verið fyri kynsligum ágangi og plágan skriva Me Too sum status, so fáa vit møguliga givið fólki eina fatan av hvussu stórir trupulleikin er, vóru boðini, ið av álvara setti gongd á #MeToo rørsluna

HALLUR AV RANA
HALLUR@SOSIALURIN.FO

Sjáldan hava tvey smá orð havt eins stórar sosialar, menniskjaligar og samfelagsligar avleiðingar sum hashtaggið MeToo. Tvey smá orð hava givið eina rødd til milliónir av kvinnum, og nakrar menn, ið hava greitt frá teirra søgum um hvussu tey hava verið útsett fyri óynsktum kynsligum atburði og misbrúki, ið er farin yvir teirra mørk.

Hóast MeToo hashtaggið er nærur tíggu ára gamalt, tað bleiv fyrstu ferð brúkt í 2006, tá Tarana Burke brúkti tað at varpa ljós á kvinnur, ið hava verið fyri kynsligum ágangi, so tók tað veruliga dik á seg í oktober, tá sjónleikarinnan Alyssa Milano legði eina stutta áheitan út á Facebook og Twitter.

- Um allar kvinnur, ið hava verið fyri kynsligum ágangi og plágan skriva Me Too sum status, so fáa vit møguliga givið fólki eina fatan av hvussu stórir trupulleikin er, skrivaði Alyssa Milano.

Fleiri milliónir djórv fólk um allan heim, serliga kvinnur, tóku undir við áheitanini, og deildu teirra søgur um hvussu tey vóru offur fyri kynsligum ágangi og plágan.

Millum teirra, ið hava deilt sínar søgur eru fleiri stjørnur innan films- og tónleikavinnuna, ítróttastjørnur og politikarar so sum Björk, Ashley Judd, Gwyneth Paltrow, Jennifer Lawrence, Reese Witherspoone, Lady Gaga, Uma Thurman, Ellen DeGeneres, Simone Biles, Elizabeth Warren og Angelina Jolie, tó at stóra talið av kvinnum, ið deildu hashtaggið, boðaði frá, at kynsligur ágangur

ikki ger mun, men at her var talan um ein trupulleika, ið kvinnur úr øllum mentanum, samfelagsløgum og londum kendu.

Stjørnurnar falla

Alyssa Milano legði sjálv boðini út á sosialar miðlar í kjalarvørrinum av, at fleiri kvinnur høvdu ákært kenda filmsframleiðaran Harry Weinstein fyri kynsliga plágan og misbrúk. Ákærurnar fórdi við sær, at Harry Weinstein bleiv koyrdur úr sínum egna felag, konan rýmdi frá honum og lögreglan í New York, Los Angeles og London kanna nú, um ákæra skal reisast fyri kynsligan ágang.

Skjótt fekk rørslan eisini avleiðingar fyri aðrar kendar persónar, tá søgur eftir søgur um óhóskandi kynsligan atburð komu undan kavi.

Við íblástri frá Me Too rørsluni

tók amerikanski sjónleikarin Anthony Rapp eisini til orðanna og greiddi frá hvussu kenda amerikanski sjónleikarin Kevin Spacey hevði víst ósømiligan kynsligan atburð móti sær, tá hann var einans fjúrtan ára gamal. Fleiri líknandi søgur komu skjótt undan havi um kenda sjónleikaran, og endin var, at hann misti leiklutin sum amerikanski forsetin Frank Underwood í sjónvarpsrøðini House of Cards, umframt aðrar leiklutir. Eins og við Harry Weinstein, verður Kevin Spacey nú kannaður fyri kynsligan ágang av lögregluni í London.

#MeToo-rørslan hevur eisini felt fleiri politikarar kring heimin. Demokratiski senatorurin Al Franken mátti í desember leggja frá sær, tá ákæru fyri óhóskandi kynsligan atburð vórðu reistar móti honum og bretska verjumála-

Sjáldan hava tvey smá orð havt eins stórar sosialar, menniskjaligar og samfelagsligar avleiðingar sum hashtaggið MeToo

ráðharrin Michael Falcon fór eisini frá vegna óhóskandi atburð mótegis hinum kyninum.

Eisini í Norðurlondum hevur MeToo rørslan sett dagsskránnu. Í Norra, Svøríki og Danmark hava hundratal kvinnuligir sjónleikarar og tónleikarar skrivað undir yvirlýsingar, har tey hava greitt frá hvussu tær hava verið offur fyri óhóskandi kynsligum atburði og misbrúki, og fyrr í mánaðinum bleiv eisini norski politikarin Trond Giske, ið var varaleiðari í norska Arbeidaraflokkinum, koyrdur frá sum varaleiðari, eftir at fleiri kvinnur kærði hann til floksleiðsluna fyri ósømiligan kynsligan atburð.